SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2023-2024

Libertów, wrzesień 2023 r.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która daje uczniom gruntowne przygotowanie do życia w zmieniającym się świecie, aby potrafili sprostać wyzwaniom, jakie niesie teraźniejszość a także przyszłość.

WIZJA SZKOŁY

Stwarzamy uczniom warunki do ich wszechstronnego i harmonijnego rozwoju w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym, zgodnego z osobistymi potrzebami i możliwościami.

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 72 (Dz.U. 1997 r., nr 78, poz.483)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka z listopada 1989 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, ratyfikowana przez Polskę 7 lipca 1991 r.
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2010 r. nr 44, poz. 250 ze zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (ze zmianami)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 r. nr 35, poz.230 ze zmianami)
- Ustawa z 19 stycznia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz. 535 ze zmianami)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 1996 r. nr 10, poz. 55)
- Ustawa z 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2003 r. nr 24, poz. 198)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. 2003 r. nr 26, poz. 226
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. 2004 r. nr 282, poz. 2814 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2014 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (Dz. U. 2014 r., poz. 382)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 r., poz. 1249)

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej, przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356, poz. 649 – §4)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowe z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowe organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowe z 17 marca 2017 r. w sprawie opracowania programu wychowawczo- profilaktycznego na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148)
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024
- Statut Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Libertowie

I WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA

Wychowanie jest jedną z podstawowych kategorii pedagogicznych. Jeśli ujmiemy proces wychowawczy w czteroaspektowym modelu, w którym wychowanie pojmowane jest jako przenikanie się czterech nurtów: wspomagania naturalnego rozwoju dziecka, kształtowania postaw dziecka zgodnie z wymaganiami i oczekiwaniami społecznymi, zapobiegania zagrożeniom pojawiającym się na drodze rozwoju dziecka, korygowania utrwalonych nieprawidłowości z wcześniejszych okresów rozwoju, to dostrzeżemy, iż w toku jego trwania dziecko jest poddawane różnorodnym wpływom i oddziaływaniom wychowawczym. Mają one na celu z jednej strony wspieranie dziecka w procesie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju osobowości, towarzyszenie mu podczas dokonywania wyboru zasad etycznych i wartości (dobra, prawdy i piękna), uczenie poszanowania dla dziedzictwa kulturowego i tradycji (rodziny, społeczności lokalnej, ojczyzny, zjednoczonej Europy), wyposażenie w wiedzę i umiejętności pozwalające sprostać wymogom czasów współczesnych i przyszłości; a z drugiej strony - pomoc dziecku w pokonywaniu pojawiających się na trudnej drodze rozwoju przeszkód i niebezpieczeństw. Właśnie tutaj w aspekcie kształtowania, zapobiegania i korygowania, proces wychowawczy spotyka się z oddziaływaniem profilaktycznym. Chociaż wychowanie koncentruje się na otwieraniu na dobro, a profilaktyka na przeciwdziałaniu złu, ostatecznym celem obu oddziaływań jest zapewnienie dziecku bezpiecznego i bogatego w różnorodne bodźce środowiska, w którym jego rozwój w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej może przebiegać w najpełniejszy, najlepszy z możliwych sposobów.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu:

rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla życia i zdrowia jednostki (Gaś, 2002). Tak sformułowana definicja oddziaływań profilaktycznych zakłada istnienie niekorzystnych zjawisk wpływających na wystąpienie niepożądanych zachowań wśród dzieci i młodzieży. W toku wieloletnich badań wyodrębniono zjawiska, które w bezpośredni sposób wpływają na ryzyko wystąpienia dysfunkcyjnych zachowań i nazwano je **czynnikami ryzyka** (Wojciaszek, 2002). Należą do nich: środowisko społeczne promujące normy i wzorce zachowań dysfunkcyjnych, modelowanie takich zachowań w domu i w szkole, konflikty i doświadczenie izolacji w dzieciństwie, grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania nieakceptowane społecznie, niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych, łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych, wczesna inicjacja w zachowania ryzykowne. Obok czynników ryzyka istnieją również **czynniki chroniące**, wpływające na wzrost odporności młodego człowieka na trudne sytuacje życiowe, którym musi stawić czoło, dające poczucie sensowności otaczającego świata

i przekonanie, że umie sobie poradzić z jego wyzwaniami i zagrożeniami. Do wyodrębnienia w badaniach czynników należą (Szymańska, 2002): silna więź emocjonalna z rodzicami, zainteresowanie nauką szkolną, regularne praktyki religijne, uwewnętrzniony szacunek do norm, wartości i autorytetów, stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą, zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce, umiejętność rozwiązywania problemów, wrażliwość społeczna, poczucie własnej skuteczności.

Indywidualna konstelacja czynników chroniących i czynników ryzyka każdego dziecka ma znaczący wpływ na prawdopodobieństwo pojawienia się u niego **zachowań ryzykownych**, mających niekorzystne konsekwencje psychologiczne, społeczne i zdrowotne. Zachowania ryzykowne pełnią funkcję adaptacyjną, są jednak nieprawidłowymi sposobami przystosowania się, występującymi na ogół w odpowiedzi na trudną sytuację emocjonalną, rodzinną lub społeczną młodego człowieka. Pełnią zazwyczaj funkcję zastępczego zaspokajania zdeprawowanych potrzeb emocjonalnych, zastępczego realizowania celów i zadań rozwojowych oraz są sposobem na poradzenie sobie z trudną sytuacją poprzez odreagowanie lub uniknięcie odczuwania przykrych, negatywnych emocji. Do najczęściej pojawiających się zachowań ryzykownych należą (Szymańska, 2002): palenie papierosów, używanie alkoholu, używanie substancji psychoaktywnych, wczesna inicjacja seksualna, zachowania agresywne i przestępcze.

Stosunkowo nowym zjawiskiem, które w ostatnich latach przybrało na sile (budząc niepokój wielu rodziców i nauczycieli), jest nadmierna ilość czasu, jaki dzieci i młodzież poświęcają Internetowi, grom komputerowym oraz formom komunikacji, które zastępują oparte na bezpośrednim kontakcie relacje z rówieśnikami. „ […] *W wielu rodzinach to dzieci wprowadzają Internet do domów. Szybki rozwój technologii pozwala im na dostęp do najlepszych i najgorszych rzeczy, które mogą w nim znaleźć. Wiara rodziców w wartości edukacyjne Internetu, możliwość posiadania biblioteki na biurku powoduje, że ignorują inne nie zawsze korzystne wymiary tej technologii, takie jak: możliwość uzależnienia, łatwy dostęp do pornografii, narażenie na cyberprzemoc itp.”.* (Mendalka, 2004). Na dorosłych - rodzicach, nauczycielach, spoczywa odpowiedzialność za właściwe pokierowanie dziećmi w „sieciowym świecie”, a to wymaga zapoznania się z tym, co się w Internecie znajduje, ze zmianami jakim podlega jego zawartość, z tym, czym się w nim zajmują dzieci i jak to wpływa na ich rozwój.

Przedmiotem profilaktyki może być każdy problem wymagający w naszym odczuciu zastosowania środków zaradczych, naprawczych, lub któremu możemy zapobiec poprzez oddziaływania poprzedzające jego wystąpienie.

Podstawowym celem oddziaływań profilaktycznych jest wzmacnianie czynników chroniących i eliminacja czynników ryzyka.

Od szóstego roku życia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży zajmuje **szkoła**, która oprócz funkcji dydaktycznej, pełni funkcję opiekuńczą i wychowawczą. Jest też ważnym terenem oddziaływań profilaktycznych. Dzieje się tak, gdyż : szkoła jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego; szkoła jest miejscem działalności zadaniowej uczniów, więc ujawnia lub wręcz wyzwala trudności dzieci i młodzieży; szkoła jest miejscem konfrontacji autorytetów, kształtowania się poczucia własnej tożsamości ucznia, z perspektywy rodziców szkoła jest terenem weryfikacji oczekiwań związanych z własnym dzieckiem (Gaś, 1997).

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać następujące zadania:

- dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne;
- kształtować umiejętności intrapsychiczne (dojrzewanie i kontrolowanie m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny);
- kształtować umiejętności interpersonalne;
- kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- rozwijać więzi z grupą społeczną;
- uczyć odpowiedzialności,
- rozwijać środowisko szkolne i rodzinne;
- kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcjonalnych;
- wcześnie rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieć wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka (Gaś, Poleszak, 2017)

Aby oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne prowadzone przez szkołę były skuteczne niezbędna jest współpraca najważniejszych osób dorosłych odpowiedzialnych za opiekę nad dzieckiem i jego wychowanie – czyli **rodziców i nauczycieli**. To oni są dla dziecka/ucznia modelami, i to ich postawy i umiejętności mają największy wpływ na jego sposób myślenia i zachowania.

Bibliografia:

Gaś, Z. B. (1997). Profilaktyka w szkole [w:] Z. B. Gaś, *Zapobieganie uzależnieniom uczniów.* Warszawa: CMPP-P. Gaś, Z. B. (2002). *Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja.* Warszawa: MENiS.

Gaś, Z. B., Poleszak, W. (2017). *Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły*. Warszawa:

Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Goldstein, A. P., Reagles, K. W., Amann, L. L. (2001). *Umiejętności chroniące. Zapobieganie narkomanii wśród młodzieży.* Warszawa: Wydawnictwo Karan.

Jarczyńska, J. (2014). *Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży.* Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Kwieciński, Z., Śliwierski, B. (2011). *Pedagogika. Podręcznik akademicki.* Warszawa: PWN.

Kołakowski, A. (2013). *Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka.* Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Łobocki, M. (2009). *Teoria wychowania w zarysie.* Kraków: Wydawnictwo IMPULS.

Majchrzak, P. (2010). *Czynniki ryzyka uwikłania w Sieć w świetle badań własnych* [w:] M. Ogińska-Bulik (red.), *Zachowania ryzykowne dla zdrowia.* Łódź: Wydawnictwo AHE.

Ogińska-Bulik, M. (2010). *Uzależnienia od Internetu.* Łódź: Wydawnictwo AHE.

Ostaszewski, K. (2014). *Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resiliemc.* Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Poleszak, W. (2016). *Wyzwania i zagrożenia adolescencji.* Lublin: Innovatio Press.

Pyrzalski, J. (2015). *Wychowawcze i społeczno-kulturowe kompetencje współczesnych nauczycieli. Wybrane konteksty.*

Łódź: the Q studio.

Siudem, I. (2005). *Agresja i przemoc w szkole. Przyczyny oraz sposoby przeciwdziałania.* Poznań: Fundacja „Trzeźwy

Umysł".

Szymańska, J. (2002). *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej profilaktyki.* Warszawa: CMPP-P.

Śliwierski, B. (2011). *Współczesne teorie i nurty wychowania.* Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.

Świątkiewicz, G. (2002). *Profilaktyka w środowisku lokalnym.* Warszawa: Krajowe Biuro ds Przeciwdziałania Narkomanii.

Wesołowska, A. (2013). *Bezpieczeństwo młodzieży. Poradnik prawny.* Warszawa: Wydawnictwo Poltex.

Wojciaszek, K. (2002). *Jak mówić o narkotykach i co z tego wynika*. Serwis informacyjny „Narkomania' nr 5. Wójcik, Sz. (2012). Problem nadużywania Internetu [w:] Sz. Wójcik. *Nadmierne korzystanie z komputera i Internetu przez dzieci i młodzież.* Warszawa: Wydawnictwo Polskie Centrum Programu Safer Internet.

II LUDZKIE I MATERIALNE ZASOBY SZKOŁY

Szkoła Podstawowa w Libertowie posiada bardzo dobrze wykształconą i stale podnoszącą swoje kwalifikacje kadrę pedagogiczną. Są wśród nich specjaliści z zakresu: pedagogiki, psychologii, oligofrenopedagogiki, logopedii, resocjalizacji, terapii pedagogicznej. Dyrektor inicjuje i wspiera starania nauczycieli zmierzające do pogłębienia ich umiejętności wychowawczych oraz uzyskania nowych kompetencji w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki poprzez refundowanie studiów, kursów, warsztatów i konferencji szkoleniowych. Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły są akceptowane przez rodziców i realizowane we współpracy z nimi, jak również z innymi podmiotami i instytucjami, takimi jak: Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, Sądy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i organizacje pozarządowe.

Atutami szkoły, oprócz wykształconej, doświadczonej, kreatywnej i stale się doskonalącej kadry, która współpracuje z rodzicami, instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za wychowanie dzieci, są:

- dbałość o bezpieczeństwo, życzliwa atmosfera i indywidualne podejście do każdego ucznia;
- wysoki poziom nauczania gwarantujący bardzo dobre przygotowanie uczniów do dalszego etapu kształcenia;
- programy nauczania dostosowane do potrzeb uczniów;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych;
- wysoki poziom edukacji kulturalnej, prozdrowotnej, przyrodniczo-ekologicznej;
- aktywnie działający samorząd uczniowski;
- działania na rzecz integracji środowiska szkoły – organizacja imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych

  z udziałem uczniów i ich rodzin;
- opieka medyczna;
- dobra baza lokalowa, na którą składają się: pracownie komputerowe, gabinety szkolnych specjalistów, biblioteka i czytelnia, świetlica, sala gimnastyczna, plac zabaw.

Ludzkie i materialne zasoby szkoły tworzą sprzyjające warunki do realizacji na jej terenie działań wychowawczych i profilaktycznych, które sprawiają, iż **absolwenci szkoły** to uczniowie, którzy:

- mają poczucie własnej godności;

- odróżniają dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości;
- są otwarci na innych, szczerzy i życzliwi;
- potrafią asertywnie wyrażać swoje potrzeby;
- są kulturalni;
- radzą sobie ze stresem,
- rozumieją innych i potrafią współpracować;
- dokonują samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów;
- rozwijają swoje zdolności i zainteresowania;
- potrafią zastosować w praktyce posiadaną wiedzę i umiejętności;
- szanują dziedzictwo kulturowe,
- czują się odpowiedzialni za środowisko naturalne, w którym żyją;
- dbają o swoje zdrowie
- potrafią organizować swój czas wolny od nauki;
- są dobrze przygotowani do następnego etapu edukacji.

III DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Rzetelne rozpoznanie problemu jest nieodzownym elementem działań pedagogicznych zarówno w obszarze dydaktyki jak i wychowania. W roku szkolnym 2022/2023 trwały obserwacje zachowań uczniów.

Do badania celowości i skuteczności zastosowanych działań wychowawczo - profilaktycznych posłużono się systematyczną obserwacją funkcjonowania uczniów w szkole przez wszystkich pracowników Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Libertowie, anonimowymi ankietami dla rodziców (opiekunów) uczniów, oraz uczniów, analizą dokumentacji szkolnej, zwłaszcza dzienników lekcyjnych (oceny uczniów, frekwencja, uwagi i pochwały nauczycieli, w tym dokumentacji pedagoga szkolnego (opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, rozmowy i porady udzielane uczniom i rodzicom, analiza zachowań nieakceptowanych społecznie wśród uczniów, analiza postępów w nauce uczniów).

Zebrany materiał badawczy wraz z postulatami badawczymi stał się podstawą do opracowania niniejszego Programu.

Działalność profilaktyczna w szkole powinna mieć charakter wielokierunkowy, zintegrowany i polegać na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. W przypadku **profilaktyki uniwersalnej** jest to wspieranie uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych. W przypadku **profilaktyki selektywne** jest to wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych. W przypadku **profilaktyki wskazującej** jest to wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Przewidywane efekty: Program wychowawczo-profilaktyczny, który ujmie przedstawione powyżej zagadnienia umożliwi uczniom rozwijanie osobowości i nabywanie umiejętności prospołecznych, uwrażliwi na potrzeby innych ludzi, zwiększy ich odpowiedzialność za słowa i działania, pozwoli zmniejszyć ryzyko zachowań problemowych, będzie ich motywować do samodzielnego poszukiwania pozytywnych, akceptowanych społecznie rozwiązań w trudnych sytuacjach życiowych.

1. **Wnioski z ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego 2022-2023:**

- Uczniowie w znacznej większości czują się bezpiecznie na terenie szkoły, znają podstawowe wartości oraz znają zasady zachowań bezpiecznych w szkole.
- W dalszym ciągu pojawia się problem hejtu czy cyberprzemocy.
- Uczniowie potrafią radzić sobie w sytuacjach kryzysowych, asertywnie odmawiać. Oznacza to, że nauka asertywności jest w szkole prowadzona prawidłowo.
- Zdecydowana większość uczniów czuje się dobrze traktowana przez nauczycieli.
- W szkole widziane są przez uczniów substancje uzależniające, takie jak: alkohol, tytoń oraz e-papierosy.
- Według rodziców w szkole nie są podejmowane wystarczające działania profilaktyczne, obserwują oni wiele przemocowych i agresywnych zachowań.
- Rodzice zwracają dużą uwagę na potrzebę większej ilości warsztatów dla uczniów dotyczących różnorodnych kwestii związanych z profilaktyką.
- Według nauczycieli szkoła powinna być zamykana, powinna być większa kontrola wchodzenia/wychodzenia ze szkoły uczniów i dorosłych.

2. **Rekomendacje po spotkaniu z Radą Rodziców oraz wynikające z ewaluacji programu i analizy aktualnych dokumentów oświatowych na rok szkolny 2023-2024:**

- należy ująć zajęcia o tematyce wpływania na poczucie bezpieczeństwa kolegów i koleżanek, profilaktyki prozdrowotnej aktywności fizycznej, zasad przebywania w miejscach publicznych, w stołówce, na boisku szkolnym, zdrowych nawykach żywieniowych,
- należy zbadać i pomóc wyeliminować przyczyny nieregularnego uczęszczania niektórych uczniów na zajęcia lekcyjne,
- należy kształtować poprawną i wewnętrzną motywację uczniów do nauki,
- należy dbać, rozmawiać o szkodliwości wulgaryzmów i kształtować czystość oraz poprawność językową,
- należy przeprowadzić zajęcia o wzajemnym szacunku, postawach tolerancji wszystkich grup wiekowych, społecznych,
- należy zaktualizować sposoby współpracy szkoły z rodzicami, zwłaszcza w przypadku trudności wychowawczych uczniów,
- należy ciągle budować poprawny system wartości u dzieci,
- należy zwracać większą uwagę na kulturę osobistą uczniów,

- należy promować wiedzę na temat negatywnych skutków picia napojów gazowanych, energetycznych oraz jedzenia niezdrowych przekąsek,
- należy zwracać baczniejszą uwagę na samotność, izolację uczniów w tłumie,
- należy zwrócić większą uwagę na pracę uczniów w grupach, dobierać ich często losowo,
- należy zwracać większą uwagę na higienę osobistą uczniów oraz wygląd niezgodny z wytycznymi w statucie szkoły,
- należy zwiększyć zaufanie uczniów do pedagoga i psychologa, aby częściej mogli zwracać się oni do nich w kryzysowych sytuacjach,
- zapewnić więcej warsztatów ze specjalistami pracującymi w szkole i spoza szkoły oraz służbami,
- umożliwić anonimowe zgłaszanie incydentów,
- zapewnić rodzicom oraz uczniom więcej treści psychoedukacyjnych (gazetka szkolna, filmiki szkoleniowe, warsztaty)
- zbudować większe zaufanie w relacji specjaliści- rodzice,
- przeprowadzić zajęcia pedagogiczne o hejcie i cyberprzemocy
- opracować listę zachowań uczniów skutkujących natychmiastowym odesłaniem do Dyrekcji i wezwaniem rodziców
- wprowadzić odpowiednie zapisy w statucie dot. konsekwencji za konkretne zachowania uczniów
- opracować motywacyjny system niematerialnych nagród szkolnych dla klas za pozytywne zachowanie
- opracować szkolny program promocji dobrego zachowania dla uczniów
- organizacja cyklicznych spotkań z Radą Rodziców, z nauczycielem świetlicy i rodziców, z rodzicami uczniów z trudnościami wychowawczymi
- organizacja szkoleń z poradni psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców o trudnościach uczniów

3. Priorytetowe działania w roku szkolnym 2023-2024:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz-

i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.

- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
- Kontynuowanie integracji treści podstawy programowej z kształtowaniem właściwych postaw szlachetności, patriotyzmu, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
- Kontynuowanie indywidualizacji pracy na wszystkich zajęciach.
- Kontynuowanie integracji społeczności klasowej, szkolnej, środowiskowej poprzez krótkie cykliczne zajęcia pedagogiczne.
- Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły.
- Wspomaganie w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- Udział w programach profilaktycznych: “Młode Głowy”, “Świadomość procentuje”.
- Realizacja innowacji pedagogicznej “Szkoła patriotyzmu”.
- Realizacja projektu “ABC dobrego wychowania”.
- Realizacja projektu integracyjnego “Pojedynek klas”.
- Realizacja projektu eTwinning “Globtroter”.

IV CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO ORAZ FORMY REALIZACJI

CELE STRATEGICZNE

- **Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.**
- **Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.**
- **Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia.**
- **Wychowanie ekologiczne.**

Plan działań wychowawczych w roku szkolnym 2023/2024

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Zadania szkoły: Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Cele:

1. Rozwijanie samorządności uczniów oraz uczenie zasad demokracji.
2. Uczenie szacunku dla tradycji szkoły.
3. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo oraz rozwijanie tolerancji wobec innych.
4. Kształtowanie postaw moralnych, obywatelskich i patriotycznych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości.
5. Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych, wychowania do życia w rodzinie.
6. Tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole, wzajemnego szacunku, pozytywnej samooceny uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
7. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.
8. Rozwijanie zainteresowań uczniów i rozbudzanie pasji.
9. Przygotowanie uczniów do życia w świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami.
10. Kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się wpływom kolegów ze środowisk dysfunkcyjnych.
11. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji - Internet, gry komputerowe, TV, radio.
12. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego.
13. Organizowanie czasu wolnego.
14. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.
15. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej.

Formy i sposoby realizacji:

1. Udział w pracach samorządu szkolnego i klasowego.
2. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych, np. akademia z okazji 11 listopada.
3. Spotkanie z seniorami z okazji Dnia Babci i Dziadka.
4. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych.
5. Prezentacja wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych.
6. Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy itp.
7. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkolnym.
8. Udział w projektach, konkursach.
9. Organizowanie zajęć z socjoterapii, wychowania do życia w rodzinie.
10. Udział w zajęciach sportowych, olimpiadach, kołach zainteresowań oraz innych zajęciach pozalekcyjnych.
11. Udział w zajęciach profilaktycznych.
12. Prowadzenie tematycznych lekcji wychowawczych.
13. Współpraca z biblioteką szkolną.
14. Organizowanie różnych form aktywności dla uczniów: rajdy, wycieczki szkolne.
15. Udział w programach profilaktycznych: “Młode Głowy”, “Świadomość procentuje”.
16. Realizacja innowacji pedagogicznej “Szkoła patriotyzmu”.
17. Realizacja projektu “ABC dobrego wychowania”.
18. Realizacja projektu integracyjnego “Pojedynek klas”.

Zadania szkoły: Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.

Cele:

1. Budowanie systemu wartości - przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.
2. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów.
3. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. Ponoszenie odpowiedzialności za własne słowa i czyny.

4. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja).
5. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.
6. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły, środowiska.
7. Wdrażanie do poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.
8. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.
9. Rozwijania wśród uczniów umiejętności wolnego od przemocy rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Formy i sposoby realizacji:

1. Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach, lekcjach etyki.
2. Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi.
3. Zajęcia lekcyjne ukazujące wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności.
4. Aktywne uczestnictwo w kulturze: udział w pokazach filmowych, sztukach teatralnych, wystawach.
5. Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne.
6. Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.
7. Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.
8. Integrowanie społeczności szkolnej poprzez wspólne rozwiązywanie problemów.
9. Realizacja projektu “ABC dobrego wychowania”.
10. Realizacja projektu integracyjnego “Pojedynek klas”.

Zadania szkoły: Rozwijanie i utrwalanie zachowań asertywnych i empatycznych.

Cele:

1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania. Uczeń umie powiedzieć „ nie” na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru.

2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu.
3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego.
4. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami prawnymi.
5. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
6. Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
7. Wolontariat sportowy, koleżeński.
8. Współdziałanie z rodzicami poprzez wspieranie ich wysiłków wychowawczych wobec dzieci, a także otrzymywanie od nich pomocy w szkolnych działaniach wychowawczych.

Formy i sposoby realizacji:

1. Pogadanki na lekcjach, odgrywanie scenek.
2. Warsztaty przeprowadzane przez specjalistów: z poradni lub pedagoga i psychologa szkolnego.
3. Zajęcia socjoterapii.
4. Rozmowy z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem.
5. Modelowanie właściwych zachowań poprzez promowanie i pokazywanie wzorów do naśladowania podczas lekcji wychowawczych i spotkań z wartościowymi osobami swoją postawą.
6. Szerzenie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców (porady, konsultacje, pogadanki).
7. Angażowanie rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły poprzez ścisłą współpracę z Radą Rodziców.
8. Udział w programach profilaktycznych: “Młode Głowy”, “Świadomość procentuje”.
9. Realizacja projektu “ABC dobrego wychowania”.
10. Realizacja projektu integracyjnego “Pojedynek klas”.

Zadania szkoły: Integracja działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły i rodziców.

Cele:

1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz

innymi prawnymi aktami Szkoły.

2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanych przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu i bezpieczeństwa uczniów.
3. Egzekwowanie powyższych wymagań.
4. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.
5. Badanie opinii rodziców odnośnie: skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; przedmiotowych systemów oceniania.
6. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka.
7. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia oraz rodziców.
8. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.

Formy i sposoby realizacji:

1. Dyskusje na zebraniach.
2. Wychowawcy klas konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej.
3. Ścisła współpraca z Radą Rodziców.
4. Tablica informacyjna, strona internetowa szkoły - zakładka dla rodziców; dziennik elektroniczny; forma papierowa podczas zebrań z rodzicami.
5. Angażowanie rodziców do uczestnictwa i/lub współorganizowania uroczystości i wyjazdów klasowych, szkolnych, lekcjach otwartych.
6. Wręczenie rodzicom podziękowań i listów gratulacyjnych za ich pracę oraz wkład w wychowanie dzieci.
7. Organizacja cyklicznych spotkań z Radą Rodziców, z nauczycielem świetlicy i rodziców, z rodzicami uczniów z trudnościami wychowawczymi.
8. Organizacja szkoleń z poradni psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców o trudnościach uczniów.

KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

Zadania szkoły: Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.

Cele:

1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego.
2. Rozwijanie zainteresowania historią swojej miejscowości i całego regionu.
3. Wyrabianie troskliwego stosunku do pamiątek kultury, sztuki, historii i do narodowej twórczości.
4. Zapoznanie uczniów z historią miejscowości, gminy, regionu i szkoły.
5. Rozwijanie patriotyzmu wśród uczniów. W rozumieniu programu jest to każdy kraj, który dany uczeń uważa za swoją ojczyznę.
6. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu.
7. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii.
8. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiątki po nim.
9. Kultywowanie tradycji szkolnej.
10. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej.
11. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.

Formy i sposoby realizacji:

1. Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia.
2. Gazetki szkolne.
3. Udział w konkursach zewnętrznych.
4. W czasie zajęć szkolnych, w szczególności lekcjach języka polskiego, historii, muzyki.
5. Organizowanie wewnątrzszkolnych konkursów historyczno-poetyckich.

6. Rozwijanie zainteresowania historią swojej miejscowości i regionu w ramach edukacji regionalnej: organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy, udział w wystawach, koncertach, przedstawieniach teatralnych, obchody rocznic państwowych.
7. Poznanie historii swojego kraju: organizowanie wycieczek historyczno- krajoznawczych, udział w ogólnopolskich i wojewódzkich konkursach historycznych.
8. Udział w gminnych obchodach Narodowego Święta Niepodległości - przygotowanie akademii.
9. Realizacja innowacji pedagogicznej "Szkoła patriotyzmu".

Zadania szkoły: Wprowadzenie w życie kulturalne wspólnoty lokalnej.

Cele:

1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju.
2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu.
3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych.
4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w gminie.

Formy i sposoby realizacji:

1. Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne.
2. Uczestnictwo, włączanie się do organizowania uroczystości szkolnych lokalnych.
3. Organizacja kiermaszu świątecznego.
4. Organizacja pikniku rodzinnego.
5. Organizacja koncertu kolęd dla lokalnej wspólnoty.

Zadania szkoły: Poszanowanie historii i kultury regionu (wzajemne ścieranie się elementów różnych kultur).

Cele:

1. Zapoznanie z elementami kultury różnych regionów Polski.
2. Poznanie wybranych legend.
3. Poznanie historii zabytków.

Formy i sposoby realizacji:

1. Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, konkursy, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.

Zadania szkoły: Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa.

Cele:

1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej.
2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji.
3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.

Formy i sposoby realizacji:

1. Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, uroczystości klasowe, lekcje tematyczne, tradycje związane z okresami świątecznymi.
2. Wystawy, konkursy.
3. Realizacja projektu eTwinning "Globtroter".

PROMOCJA ZDROWEGO I BEZPIECZNEGO STYLU ŻYCIA

Zadania szkoły: Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu.

Cele:

1. Korygowanie wad postawy oraz wymowy.
2. Kształtowanie nawyku dbania o zdrowie własne i innych. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała.
   Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.

3. Utrwalanie zasad higieny przyrządzania i spożywania posiłków.
4. Zachęcanie do zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.
5. Uczenie planowania dnia oraz zachowania właściwych proporcji między czynnym i biernym wypoczynkiem.
6. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.
7. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.
8. Uczenie odpowiedzialności i porządku poprzez wspieranie akcji dbania o środowisko.
9. Uświadamianie zagrożeń związanych z używaniem mediów i elektronicznych nośników bodźców (cyberprzemoc, uzależnienia od gier, umiejętne korzystanie z portali społecznościowych, fonoholizm).
10. Ukazywanie zdrowotnych, społecznych oraz moralnych następstw uzależnień: alkoholizmu, nikotynizmu, lekomanii, narkomanii, przestrzeganie przed używaniem preparatów zwanych „dopalaczami" oraz ukazywanie szkodliwości napojów energetyzujących.
11. Wdrażanie do aktywnego działania na rzecz własnego zdrowia.

Formy i sposoby realizacji:

1. Realizacja zajęć logopedycznych.
2. Lekcje przedmiotowe szczególnie biologia, przyroda, wychowanie fizyczne, sks, zajęcia realizujące edukację zdrowotną.
3. Pogadanki na godzinach wychowawczych.
4. Motywowanie uczniów do udziału we wszystkich formach aktywności fizycznej, które zapewnią powrót do pełnej sprawności po długotrwałym okresie nauki zdalnej.
5. Konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia.
6. Aktywny udział uczniów w szkolnych kołach zainteresowań.
7. Udział całej społeczności szkolnej w „akcji sprzątania świata", zbieranie nakrętek plastikowych, zbieranie baterii, udział w innych akcjach ekologicznych.
8. Redagowanie gazetki szkolnej, plakaty edukacyjne, pogadanki.
9. Edukacja zdrowotna: pogadanki oraz rozmowy indywidualne i grupowe.

10. Organizowanie zajęć w terenie, rajdów, wycieczek pieszych.
11. Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego.
12. Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową.
13. Spotkania i pogadanki profilaktyczne z policjantami oraz pracownikami lokalnych służb.
14. Udział w programach profilaktycznych: "Młode Głowy", "Świadomość procentuje".

Zadania szkoły: Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.

Cele:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.
2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szczególnie tak ważnej po długotrwałym okresie nauki zdalnej.
3. Reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym zagrożenia zdrowia lub życia dziecka (procedura „Niebieskiej Karty").
4. Udział całej społeczności szkolnej w zajęciach dotyczących pierwszej pomocy medycznej, rozmowa z pielęgniarką oraz innymi specjalistami służby zdrowia, wspieranie ucznia w idei w „zdrowym ciele zdrowy duch".

Formy i sposoby realizacji:

1. Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich.
2. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.
3. Organizowanie z dziećmi warsztatów i pogadanek wychowawczych, w obecności pedagoga i psychologa szkolnego, których celem będzie rozumienie własnych emocji, niwelowanie stresu.
4. Opracowywanie aktualnych procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych.
5. Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami, w tym także Sąd, Policja, MOPS.
6. W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznej oraz opinie PPP.
7. Realizacja procedur „Niebieskiej Karty".

Zadania szkoły: Uzależnienia, rozpoznanie i zapobieganie.

Cele:

1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych.
2. Ukazywanie zdrowotnych, społecznych oraz moralnych następstw uzależnień: alkoholizmu, nikotynizmu, lekomanii, narkomanii, przestrzeganie przed używaniem preparatów zwanych „dopalaczami" oraz ukazywanie szkodliwości napojów energetyzujących.
3. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.
4. Kształtowanie postaw rodzicielskich, wskazywanie na bardzo duże znaczenie więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

Formy i sposoby realizacji:

1. Cykliczne warsztaty, pogadanki tematyczne - realizowane przez pracowników poradni PP.
2. Lekcje wychowawcze.
3. Zachęcenie rodziców do udziału w warsztatach psychoedukacyjnych - organizowanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
4. Udział w programach profilaktycznych: "Młode Głowy", "Świadomość procentuje".

Zadania szkoły: Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole.

Cele:

1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią
2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań osób z zewnątrz.
3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.
5. Zwracanie uwagi na dbanie o mienie wspólne, własne i innych.
6. Przeciwdziałanie agresji w szkole.
7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.
8. Eliminowanie hałasu na terenie szkoły.

Formy i sposoby realizacji:

1. Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki.
2. Próbne alarmy przeciwpożarowe.
3. Współpraca z Policją i lokalnymi władzami – w przypadku zgłoszeń o osobach obcych zaczepiających uczniów.
4. Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli podczas przerw.

Zadania szkoły: Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo.

Cele:

1. Zapoznanie całej społeczności szkolnej z przepisami BHP, w tym z drogami ewakuacyjnymi w szkole.
2. Zapoznanie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp.
3. Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.)
4. Wprowadzanie zasad korzystania przez uczniów telefonów, smartfonów, tabletów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

Formy i sposoby realizacji:

1. Szkolenia z zakresu BHP.
2. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
3. Zajęcia komputerowe, lekcje wychowawcze, pogadanki nt. bezpieczeństwa w sieci, warsztaty.
4. Informacje na stronie internetowej szkoły.
5. Zaproszenie do współpracy rodziców i wspieranie wspólnych działań wychowawczych.

Zadania szkoły: Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych.

Cele:

1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły.
2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Formy i sposoby realizacji:

1. Pogadanki, spotkania z policjantem, lokalnymi władzami.
2. Zajęcia z udzielania pierwszej pomocy.

Zadania szkoły: Dbanie o bezpieczeństwo na drodze, w miejscu zamieszkania uczniów.

Cele:

1. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki.
2. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa.
3. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.
4. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.
5. Uczenie racjonalnego i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków audiowizualnych.

Formy i sposoby realizacji:

1. Czytanie literatury dotyczącej tematu.
2. Strona internetowa szkoły - zakładka dla uczniów.
3. Ścisła współpraca w kwestii bezpieczeństwa dzieci z ich rodzicami (wspólne omawianie zagrożeń, informowanie o zagrożeniach i problemach dotyczących bezpieczeństwa uczniów).

Zadania szkoły: Eliminowanie agresji z życia szkoły.

Cele:

1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych.
2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.
3. Monitorowanie zjawiska agresji w szkole.
4. Zapewnienie możliwości ciekawego spędzenia przerwy.
5. Doskonalenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

Formy i sposoby realizacji:

1. Rozmowy z nauczycielami, pogadanki na lekcjach wychowawczych.
2. Akcja „Aktywna przerwa” - stanowiska z grami planszowymi. Możliwość spędzenia przerwy na sali gimnastycznej oraz boisku w czasie wiosennym, letnim i jesiennym.
3. Organizacja “Strefy ciszy”.
4. Rozmowy mediacyjne, negocjacje dla uczniów prowadzone przez nauczycieli, wychowawców,

pedagoga, psychologa.

Zadania szkoły:Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.

Cele:

1. Przekazywanie wiedzy o zagrożeniach związanych ze spożywaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne.
2. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów).

Formy i sposoby realizacji:

1. Dyskusje, rozmowy, pogadanki, warsztaty, apele, spektakle profilaktyczne.
2. Uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych.
3. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.
4. Programy prozdrowotne realizowane w danym roku szkolnym, np. "Świadomość procentuje".
5. Cykliczne spotkania uczniów z pedagogiem i psychologiem.

Zadania szkoły: Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym - wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.

Cele:

1. Diagnozowanie trudności w nauce.
2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów.
3. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.
4. Budowanie motywacji do nauki.
5. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.

Formy i sposoby realizacji:

1. Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,

rewalidacyjne, logopedyczne.

2. Konsultacje nauczycieli, wychowawców, rodziców z pedagogiem i psychologiem szkolnym dotyczące diagnozy trudności oraz sposobów udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wsparcia dziecka.

3. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywna pozytywna forma działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.

4. Udział w programach profilaktycznych: "Młode Głowy", "Świadomość procentuje".

5. Realizacja projektu integracyjnego "Pojedynek klas".

Zadania szkoły: Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.

Cele:

1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych - wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.

2. Kształtowanie postaw i umiejętności pozytywnie wpływających na rozwój dziecka. Szczególnie praca na pozytywach, konsekwencjach oraz poszukiwaniu mocnych stron dziecka, jego zasobów, na których można rozwijać potrzebne mu umiejętności.

Formy i sposoby realizacji:

1. Konsultacje rodziców z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, porady wychowawcze.
2. Strona internetowa szkoły - zakładka dla rodziców.
3. Szkoleniowe spotkania Rady Pedagogicznej.
4. Udział nauczycieli w kursach doskonalących.
5. Organizacja cyklicznych spotkań z Radą Rodziców, z nauczycielem świetlicy i rodziców, z rodzicami uczniów z trudnościami wychowawczymi
6. Organizacja szkoleń z poradni psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców o trudnościach uczniów

Zadania szkoły: Opieka zdrowotna i pomoc socjalna.

Cele:

1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej, refundowanych przez MOPS oraz prywatnych sponsorów, dla dzieci pochodzących z uboższych rodzin.
2. Organizowanie wsparcia w formie dofinansowania wycieczek, wyjść, paczek świątecznych.

3. Zbiórki odzieży, obuwia i przyborów w miarę potrzeb.
4. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej.
5. Troska o higienę osobistą dzieci.

Formy i sposoby realizacji:

1. Współpraca z instytucjami, pozyskiwanie prywatnych sponsorów.
2. Działania podejmowane przez wolontariat.
3. Pomiary kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Zadania szkoły: Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Cele:

1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego.
2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego.
3. Uwrażliwienie na wpływ degradacji środowiska na zdrowie człowieka.
4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.

Formy i sposoby realizacji:

1. Udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych.
2. Organizowanie zajęć w terenie (rajdy i wycieczki szkolne).
3. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.
4. Pogadanki tematyczne.
5. Organizacja Tygodnia Ekologicznego.

Uczestnicy programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Współodpowiedzialnymi za wszechstronny rozwój uczniów są wszyscy pracownicy szkoły, rodzice oraz uczniowie, czyli cała społeczność szkolna.

Zadania i obowiązki rodziców:

-mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,

-współtworzą, znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny proponowany przez szkołę,

-wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,

-wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,

-aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,

-dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,

-angażują się w realizację działań prozdrowotnych, pogłębiają wiedzę z zakresu edukacji zdrowotnej (zdrowe odżywianie, zdrowy tryb życia)

-uczestniczą w działaniach profilaktycznych, których celem jest zapobieganie przemocy i agresji.

Zadania i obowiązki wychowawcy klasy:

-dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,

-wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,

-prowadzą dokumentację nauczania,

-opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny,

-koordynują pracę wychowawczo -profilaktyczną w zespole klasowym,

-dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,

-podejmują działania w przypadkach przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów, informują o potrzebie objęcia pomocą psychologiczno- pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, informują rodziców o proponowanych formach pomocy,

-wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,

wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu,

-nadzorują realizację obowiązku szkolnego,

-promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,

-inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
-współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,

-współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
-współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką szkolną,
-współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Zadania i obowiązki nauczycieli:

-oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
-odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,
-udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
-wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
-inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności, kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
-reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
-dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
-wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
-współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
-proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza

nią,
-realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Zadania samorządu uczniowskiego i uczniów:

-przestrzegają praw i obowiązków ucznia zapisanych w Statucie Szkoły,

-współorganizują imprezy i akcje szkolne,

-znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
-akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
-współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
-kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
-prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
-mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Zadania i obowiązki specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa szkolnego, logopedy :

-prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
-diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
-udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
-podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,
-minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów, inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
-pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
-wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W trakcie prowadzenia nauczania zdalnego/hybrydowego do obowiązków pedagoga i psychologa szkolnego należy:

- ustalenie form i czasu kontaktu z uczniami i rodzicami i poinformowania o tym fakcie dyrektora szkoły, w tym ustalenie godzin dyżuru telefonicznego dla uczniów i rodziców,
- organizowanie konsultacji online, świadczenie zdalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie trwania sytuacji kryzysowej, wspomagania nauczycieli w diagnozowaniu możliwości psychofizycznych uczniów w kontekście nauczania zdalnego w szczególności otoczenia opieką uczniów i rodziców, u których stwierdzono nasilenie występowania reakcji stresowych, lękowych w związku z epidemią COVID-19, inicjowanie i prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Zadania i obowiązki specjalistów szkolnych
(pedagoga specjalnego)

-współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:

a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),

b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia.

-współpraca z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia

specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

-wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki,

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów.

Zasady współpracy szkoły z rodzicami

1. Utworzenie aktualnej rady i działalność Rady Rodziców.
2. Uczestnictwo w zebraniach i spotkaniach indywidualnych, wspólne ustalenie sposobu oddziaływań wychowawczych.
3. Opiniowanie przez rodziców wybranej dokumentacji szkolnej.
4. Zapoznanie rodziców z programami, regulaminami i uzyskanie ich akceptacji.

Zasady współpracy wychowawczej z samorządami

1. Udział szkoły w uroczystościach miejskich.
2. Udział samorządu w uroczystościach szkolnych.
3. Wspólne organizowanie i udział w imprezach sportowo rekreacyjnych na wszystkich szczeblach samorządowych.
4. Wsparcie finansowe działalności szkoły przez lokalne władze.
5. Dostrzeganie i wyróżnianie przez samorząd lokalny najlepszych uczniów, nauczycieli oraz zaangażowania rodziców.

W celu realizacji opracowanego programu zakładamy współpracę

z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

Współpraca z MOPS, GOPS.

Współpraca z Poradnią Psychologiczno –Pedagogiczną.

Współpraca z Komisariatem Policji.

Współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami.

Współpraca z jednostkami charytatywnymi.

Współpraca z Domami Kultury.

Współpraca z klubami sportowymi, fundacjami.

Współpraca z wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi.

Współpraca z kuratorium oświaty.

V EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ma za zadanie systematyczną diagnozę, analizę i ocenę podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych. Dokonywana jest na bieżąco oraz na koniec roku szkolnego poprzez:

- monitoring podejmowanych działań oraz ich efektów wychowawczych i rozwojowych,
- diagnozę występujących w szkole trudności wychowawczych,
- analizę podejmowanych interwencji psychologicznych i pedagogicznych,
- analizę dokumentacji pedagoga, psychologa i wychowawców klas w zakresie kontaktów z rodzicami,
- analizę spójności planów wychowawczych poszczególnych klas, z założeniami programu,
- analizę skuteczności prowadzonych oddziaływań terapeutycznych i programów profilaktycznych,
- analizę tematyki szkoleniowych Rad Pedagogicznych,

Ewaluację Szkolnego Programu Profilaktyki prowadzi Zespół ds. Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej we współpracy z nauczycielami i rodzicami.

Mierzalne wskaźniki ewaluacji

1. Zmniejszenie odsetka dzieci przejawiających zachowania agresywne w czasie realizacji programu, utrwalone zachowanie asertywne.
2. Dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne.
3. Prawidłowe reakcje uczniów i nauczycieli w sytuacji konfliktów, sytuacji kryzysowych.
4. Zachowanie higieny osobistej przez uczniów.
5. Zdrowe i higieniczne odżywianie się dzieci.
6. Uczeń wolny od uzależnień.
7. Umiejętność organizowania czasu wolnego przez dzieci.
8. Świadome i bezpieczne korzystanie z komputera, Internetu, tv.
9. Sukcesy uczniów, lepsze wyniki w nauce, uzyskanie promocji do kolejnej klasy.
10. Zdobywanie i pogłębianie wiedzy oraz umiejętności wychowawczo- profilaktycznych nauczycieli poprzez udział w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego, dzielenie się zdobytą wiedzą
    i doświadczeniem, baczna obserwacja uczniów pod kątem czynników ryzyka.

Opracowanie: : Agnieszka Babiec